

Την αρχαιότερη – χρονολογικά - γραπτή μαρτυρία για καθιέρωση και τέλεση εορτής στη μνήμη των ευεργετών των σχολείων της πόλης μας τη συναντάμε στον ΕΡΜΗ ΤΟ ΛΟΓΙΟ του έτους 1820. Εκεί είναι δημοσιευμένο απόσπασμα από το κείμενο της επιστολής του Μητροπολίτη Σισανίου και Σιατίστης Ιωαννικίου (1811-1835) προς τον Ιωάννη Μακούση, που ζούσε στη Βιέννη, με την παρατήρηση: «... Σιατιστείς, οίτινες προς έπαινον και μνήμην αιώνιον της ευεργέτιδος...Βαρβάρας, διώρισαν να γίνεται κατ' έτος μονοεκκλησία κατά την Κυριακήν της Ορθοδοξίας», (**Ερμής ο Λόγιος**, τόμος Ι', 1820, σελ. 367).

Στα χειρόγραφα του Φίλιππου Ζυγούρη, σελ. 297 κ.ε., βρήκαμε το ακόλουθο κείμενο, το οποίο αναφέρεται στη γιορτή αυτή:

«...Λογίδριον του Παπαρρίζου στην εορτή των Σχολείων σε τιμή της Βαρβάρας και των λοιπών ευεργετών των Σχολείων, 1820 Φεβρουάριο.

Κατάλογος των αιμνήστων συνδρομητών της Σχολής αναγνωσθείς παρά του Αρχιερέως:

Αιωνία η μνήμη των εξ αρχής κτιτόρων και θεμελιωτών της Σχολής.

Ο εν μακαρία τη λήξη προκάτοχος ημών Κ^{ος} Νεόφυτος αφιέρωσε εις την Σχολήν γρόσια δύο χιλιάδας. Αιωνία η μνήμη.

Η εν Ιασίω Κ^α Βασιλική Νικολάου αφιέρωσε εις την Σχολήν το τρίτον μέρος της περιουσίας του μακαρίτου αυταδέλφου αυτής Γεωργίου.

Ο μακαρίτης Κων. Δούκα Χατζή Μιχαήλ αφιέρωσε εις την Σχολήν γρόσια χίλια τριακόσια. Αιωνία η μνήμη του.

Ο μακαρίτης Γεώργιος Αυξεντιάδης, καθηγητής, αφιέρωσε εις την Σχολήν την βιβλιοθήκην αυτού εκ 217 τόμων. Αιωνία η μνήμη.

Ο τιμιώτατος εν νέοις κυρ Ναούμ Δημητρίου, Σιατιστεύς, αφιέρωσε δέκα σώματα Γραμματικής Ζαχαριάδου. Αιωνία η μνήμη.

Γεωργίου, Πασχάλη, Παναγιώτου, Μιχαήλ και Ευστρατίου και των ενταύθα εντιμοτάτων Επιτρόπων και πολιτών των συνεργησάντων και συνεργούντων λόγω και έργω εις την Σχολήν, Αιωνία η μνήμη.

Επίλογος του Αρχιερέως αγίου Σισανίου και Σιατίστης Κ^{ου} Κ^{ου} Ιωαννικίου:

Τους μεν επαίνους και τους μακαρισμούς των μνημονευθέντων τούτων αξιεπαίνων ανδρών ηκούσατε, τέκνα εν Κυρίω ημών αγαπητά, ευχόμεθα δε και ημείς αρχιερατικώς και προτρέπομεν πάντας υμάς πατρικώς, ίνα ζηλεύσητε και μιμηθήτε τον ένθεου τούτων ζήλον και την αγαθήν προαίρεσιν των κτιτόρων της Σχολής και να συνδράμητε το κατά δύναμιν έκαστος εις τον καταρτισμόν και καλλωπισμόν της Σχολής της πατρίδος σας και οι μεν έχοντες να

προσφέρητε την δυνατήν βοήθειαν δια την ανόρθωσιν της Σχολής οι δε μη έχοντες να δείξητε την καλήν προθυμίαν εις το να συντρέχητε εις την προκοπήν των παιδιών σας και να τα στέλλητε εις τα σχολεία, δια να γείνουν με την μάθησιν και άνθρωποι καλοί και Χριστιανοί τέλειοι και ούτω θέλετε αξιωθή έκαστος της παρά του πλουσιοπαρόχου και μοσθαποδότου θεού αντιμισθίας δια την καλήν σας προαίρεσιν, ου η Χάρις και το άπειρον έλεος ειη μετά πάντων Υμών».

Η γιορτή των ευεργετών πραγματοποιείται ως τις μέρες μας. Γιορτάζουμε και τιμούμε τους ευεργέτες μας κάθε χρόνο την ίδια ημέρα που η εκκλησία μας τιμά τη μνήμη των Τριών Ιεραρχών.

Από τα αρχεία των σχολείων της πόλης μας και της εκκλησίας του Αγίου Νικολάου, από το δημοσίευμα "Ευεργέται και δωρηταί των Δημοτικών Σχολείων Σιατιστής", στο Σιατιστέων Μνήμη, Λεύκωμα του Συλλόγου Σιατιστέων Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη 1972, από τα βιβλία Γ.Μπόντα, Ευεργέτες και δωρητές της Σιάτιστας, Εκδόσεις Μαϊάνδρος, Θεσσαλονίκη 1983 και Α. Δάρδα, Ίδρυση και λειτουργία του Τραμπαντζείου Γυμνασίου Σιατιστής με την εποπτεία της Εκκλησίας. Συμβολή στην εκκλησιαστική και εκπαιδευτική ιστορία της Δυτικής Μακεδονίας, έκδοση του Πατριαρχικού Ιδρύματος Πατερικών Μελετών στη σειρά "Ανάλεκτα Βλατάδων", Θεσσαλονίκη 1997, από το αρχείο Φίλιππου Ζυγούρη συλλέξαμε όσες πληροφορίες ήταν δυνατό να συγκεντρωθούν για την περίοδο 1820-2009 σχετικά με τους ευεργέτες και δωρητές των σχολείων μας και τολμήσαμε μια πρώτη καταγραφή τους, όπως αυτή που ακολουθεί.

Οφείλουμε να σημειώσουμε ότι για μεγάλο αριθμό δωρεών δεν βρήκαμε ακριβή στοιχεία για το έτος δωρεάς. Έτσι, για δωρεές μέχρι το 1972 έγινε ενιαίος πίνακας και η χρονολογική κατάταξη στηρίχθηκε σε χρονολογίες οδηγούς, π.χ. έτος σύνταξης διαθήκης δωρητή, έτος θανάτου δωρητή, σχετικά δημοσιεύματα εποχής. Από το 1973 και μετά έχουμε περισσότερα στοιχεία και για το λόγο αυτό μπορέσαμε να κάνουμε ετήσιους πίνακες δωρητών.

Ευεργέτες και Δωρητές των σχολείων της Σιάτιστας μέχρι το 1972

1	Οι εξ αρχής κτίτορες και θεμελιωταί της σχολής	1700
2	Βασιλική Νικολάου κατά κόσμον και ως μοναχή Βαρβάρα.	1816
3	Αυξεντιάδης Γεώργιος	1820
4	Δημητριάδης ή Δημητρίου Ναούμ	1820
5	Νεόφυτος, Μητροπολίτης	1820
6	Χατζημιχαήλ Κων/νος Δούκα	1820

7	<i>Ιωνάς μοναχός</i>	1825
8	<i>Γκερεχτες Θωμάς</i>	1850
9	<i>Τζετήρη Αικατερίνη</i>	1850
10	<i>Μανούσης Θεόδωρος</i>	1858
11	<i>Ζήσης Μάρκος του Γεωργίου</i>	1863
12	<i>Μελέτιος Αρχιερέυς</i>	1863
13	<i>Χατζιωαννίδης Θεόδωρος</i>	1875
14	<i>Βόγκουλιος Ναούμ</i>	1880
15	<i>Τσιαγκάλη Ελένη</i>	1880
16	<i>Τριανταφύλλου ή Καλτσιός Δημήτριος</i>	1885
17	<i>Τραμπαντζής Ιωάννης</i>	1888
18	<i>Σαμαράς Νικόλαος του Λαζάρου</i>	1895
19	<i>Ιωαννίδης Δημήτριος</i>	1903
20	<i>Σαχίνης Κων/νος</i>	1910
21	<i>Τέρτης Μιχαήλ</i>	1910
22	<i>Τσιρλιγκάνης Δημήτριος</i>	1911
23	<i>Τσιστοπούλοι αδελφοί</i>	1911
24	<i>Βούρος Θωμάς του Αναστασίου</i>	1920
25	<i>Ηλιάκης Ι. Γενικός Διοικητής Κοζάνης</i>	1920
26	<i>Μιχαηλίδης Ιωάννης</i>	1920
27	<i>Σαχίνης και υιοί</i>	1920
28	<i>Σερέφας Δημήτριος</i>	1920
29	<i>Τράχος Χρίστος Μιχαήλ</i>	1920
30	<i>Τσαούσης Κ. του Χ.</i>	1920
31	<i>Τσίστα αδελφοί</i>	1920
32	<i>Μέγας Αναστάσιος Ευθυμίου</i>	1925
33	<i>Βέρρος Μιχαήλ</i>	1930
34	<i>Δήμου ή Γκαργκατσούιας Νικόλαος</i>	1930
35	<i>Μουσταφά αδελφοί</i>	1930
36	<i>Περπέσας Κων/νος</i>	1930
37	<i>Γκαγκαράτσα Ελένη</i>	1940
38	<i>Μήκας Γεωργιος</i>	1940
39	<i>Αλεξίου Βασιλική του Ζήση</i>	1950
40	<i>Ιάκωβος Κλεόμβροτος</i>	1950
41	<i>Τσιστοπούλος Δημήτριος και Θεολογία</i>	1952
42	<i>Κοτσώνας Αθανάσιος</i>	1954
43	<i>Κουκουλίδης Μιχαήλ και Αλεξάνδρα</i>	1954
44	<i>ΔΑΝΑΤΣΑ Τεχνική Σχολή Κοζάνης</i>	1955
45	<i>Δίτσιος Κων/νος</i>	1960
46	<i>Καράση Ναούμα</i>	1960
47	<i>Κλεινίας Κων/νος</i>	1960

48	Κουτσώνας Νικολαος	1960
49	Τσιρώνης Κων/νος	1960
50	Τσίπος Αναστάσιος	1962
51	Τράβας Γεώργιος Αθανασίου	1965
52	Στρακαλής Λάζαρος και Μλτιάδης	1965
53	Καραλιώτας Γεώργιος	1969
54	Σπύρου Αναστάσιος	1970
55	Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Τραμπαυτζείου	1971
56	Τράβας Μάρκος	1972

**Ευεργέτες και Δωρητές των σχολείων της Σιάτιστας
από το 1973 μέχρι και το 2009**

1973

- ✓ Παπαγεωργίου αδελφοί
- ✓ Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Τραμπαυτζείου

1974

- ✓ Στέφρου Ηλίας και Μαριγώ Στέφρου

1975

- ✓ Κουτσώνας Αθανάσιος
- ✓ Παπαγεωργίου αδελφοί

1976

- ✓ Δαρδάλης Ζήσης
- ✓ Στέφρου Ηλίας και Μαριγώ Στέφρου
- ✓ Ταχμιντζής Ευστάθιος
- ✓ Ταχμιντζής Νικόλαος

1977

- ✓ Παπανικολάου Κων/νος
- ✓ Ταχμιντζής Ευστάθιος
- ✓ Ταχμιντζής Νικόλαος

1978

- ✓ Τράβα Παναγιώτου οικογένεια
- ✓ Πολύκαρπος Λιώσης, Μητροπολίτης Σισανίου και Σιατίστης
- ✓ Τζώνος Γεώργιος και Θεολογία Τζώνου
- ✓ Τσίπος Αναστάσιος

1980

- ✓ Γκερεχτές Παναγιώτης
- ✓ Δαρδάλης Ζήσης
- ✓ Καφάσης Γεώργιος
- ✓ Κωντσιόγλου Γεώργιος

- ✓ Παπανικολάου Κωνσταντίνος
- ✓ Παπάς Αργύριος
- ✓ Πολύζος Γεώργιος
- ✓ Ρετζέπης Ευάγγελος
- ✓ Ταχμιντζής Ευστάθιος
- ✓ Ταχμιντζής Νικόλαος
- ✓ Τράχος Αθανάσιος

1981

- ✓ Μελέντης Ιωάννης

1982

- ✓ Δάρδα Ευρυδίκη
- ✓ Δαρδάλης Ζήσης
- ✓ Ιωαννίδης Παύλος
- ✓ Παπαγεωργίου Απόστολος
- ✓ Παπαγεωργίου Νικόλαος
- ✓ Πήτερς Ελευθερία
- ✓ Τζώνος Θεόδωρος

1985

- ✓ Μάνιος Αθανάσιος
- ✓ Παπανικολάου Ιωάννης
- ✓ Παπανικολάου Κω/νος
- ✓ Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Ενιαίου Λυκείου

1986

- ✓ Παπαγεωργίου αδελφοί

1987

- ✓ Κωνσταντινίδης Δημήτριος
- ✓ Παπάς Αργύριος

1988

- ✓ Αλεξίου Βάσω χήρα Ελευθερίου
- ✓ Κανατσούλη Ιριγένη Δημητρίου
- ✓ Κανατσούλης Χαρίλαος
- ✓ Μπητσιάκας Τριαντάφυλλος και Στέλλα Μπητσιάκα
- ✓ Παπάς Χρήστος
- ✓ Σύλλογος Σιατιστέων Αθήνας - Πειραιά
- ✓ Τύρνας Νικόλαος

1989

- ✓ Τράχος Δημήτριος και Ελένη Τράχου

1990

- ✓ Παπανικολάου Κω/νος

1991

- ✓ Παπανικολάου Κων/νος
- ✓ Σπύρου Αθανάσιος
- ✓ Τράχος Κων/νος

1992

- ✓ Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων 1ου Νηπιαγωγείου
- ✓ Τζιώρας Αθανάσιος
- ✓ Τράχος Κων/νος

1993

- ✓ Βαρβέρης Παναγιώτης, Γεώργιος και Κων/νος
- ✓ Νάκος Ιωάννης και Θωμάς
- ✓ Κακάλης Νικόλαος
- ✓ Τράχος Κων/νος

1994

- ✓ Κωτούλας Χρίστος
- ✓ Τράχος Κων/νος

1995

- ✓ Ιωαννίδειο Ίδρυμα
- ✓ Λάγγα - Μούρτου Σουλτάνα
- ✓ Λάγγας Γεώργιος
- ✓ Παπανικολάου Κων/νος
- ✓ Σπύρου Αθανάσιος
- ✓ Τράχος Δημήτριος
- ✓ Τράχος Κων/νος
- ✓ Τράχος Δημήτριος και Ελένη Τράχου

1996

- ✓ Ζωγράφου Κων/νου οικογένεια
- ✓ Ιωαννίδειο Ίδρυμα
- ✓ Σπύρου Αθανάσιος
- ✓ Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων 1ου Νηπιαγωγείου
- ✓ Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Γυμνασίου
- ✓ Τράχος Κων/νος
- ✓ Τράχος Δημήτριος και Ελένη Τράχου

1997

- ✓ Δάρδας Αναστάσιος
- ✓ Διδάλης Δημήτριος
- ✓ Καραγκούνης Ανδρέας
- ✓ Μαθητικές Κοινότητες Γυμνασίου Σιατίστης
- ✓ Σπύρου Αθανάσιος και Παρασκευή

- ✓ Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων 1ου Νηπιαγωγείου
- ✓ Τράπεζα Εθνική
- ✓ Τράχος Κων/νος
- ✓ Τράχου Ελένη

1998

- ✓ Δήμος Σιάτιστας
- ✓ Ζωγράφου Κων/νου οικογένεια
- ✓ Ιωαννίδειο Ίδρυμα
- ✓ Παπανικολάου Κω/νος και Ελένη Παπανικολού
- ✓ Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων 1ου Νηπιαγωγείου
- ✓ Ταχμιντζής Ευστάθιος
- ✓ Ταχμιντζής Νικόλαος
- ✓ Τράχος Κων/νος
- ✓ Τύρνας Νικόλαος

1999

- ✓ Ιωαννίδειο Ίδρυμα
- ✓ Ίδρυμα Παπαγεωργίου, πρόεδρος Παππάς Βασίλειος
- ✓ Μάλαμα Άννα
- ✓ Μερτζιάνη Σταυρούλα
- ✓ Νάκος Ιωάννης
- ✓ Ταχμιντζής Ευστάθιος
- ✓ Ταχμιντζής Νικόλαος
- ✓ Τράπεζα Μακεδονίας-Θράκης
- ✓ Τράχος Κων/νος
- ✓ Ψημμένος Νικόλαος

2000

- ✓ Εφραίμ Αρχιμανδρίτης
- ✓ Κάρκος Κων/νος
- ✓ Σπύρου Αθανάσιος
- ✓ Τράχος Κων/νος

2001

- ✓ Ίδρυμα Παπαγεωργίου
- ✓ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, εφημερίδα
- ✓ Παπαγεωργίου Γεώργιος και Ζωή Παπαγεωργίου
- ✓ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΕΘΝΙΚΗ
- ✓ Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων 1ου Νηπιαγωγείου
- ✓ Τράχος Κων/νος και Κυβέλη Τράχου
- ✓ Τράχος Κων/νος

2002

- ✓ *Ίδρυμα Παπαγεωργίου*
- ✓ *Μαλλιάρης – Παιδεία, εκδοτικός οίκος*
- ✓ *Παπαγεωργίου Μάρκος*
- ✓ *Σκούλιος Αντώνιος*
- ✓ *Σπύρου Αθανάσιος*
- ✓ *Τράχος Κων/νος και Κυβέλη Τράχου*
- ✓ *Τράχος Κων/νος*

2003

- ✓ *Ίδρυμα Παπαγεωργίου*
- ✓ *Παπανικολάου Κω/νος*
- ✓ *Σκούλιου-Νάκου Αντιγόνη*
- ✓ *Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων 1ου Νηπιαγωγείου*
- ✓ *Ταχμιντζή Ναούμα*
- ✓ *Ταχμιντζής Νικόλαος*
- ✓ *Τζιάννας Αθανάσιος*
- ✓ *Τράχος Κων/νος και Κυβέλη Τράχου*
- ✓ *Τράχος Κων/νος*

2004

- ✓ *Αλεξίου Αλέξιος*
- ✓ *Αλεξίου-Ηροδότου Δώρα*
- ✓ *Ίδρυμα Παπαγεωργίου*
- ✓ *Μαλιόγκας Θεόδωρος*
- ✓ *Μπλιάγκος Θωμάς*
- ✓ *Νάκος Ιωάννης*
- ✓ *Τράχος Κων/νος*
- ✓ *Τράχος Κων/νος και Κυβέλη Τράχου*

2005

- ✓ *Γκουτζιαμάνη Ευφροσύνη*
- ✓ *Γκουτζιαμάνης Χρήστος*
- ✓ *Δάρδα Νίνα*
- ✓ *Διδώλη Ελένη*
- ✓ *Μπόντας Γεώργιος*
- ✓ *Νομαρχία Κοζάνης Αντινομάρχης Νανόπουλος Γ.*
- ✓ *Τράπεζα Άλφα*
- ✓ *Τράχου Κυβέλη*

2006

- ✓ *Βώρος Φανούριος και Θεοδώρα Ζωγράφου-Βώρου*
- ✓ *Μάλαμας Εμμανουήλ*

- ✓ Μαλιόγκας Θεόδωρος
- ✓ Μπόντας Γεώργιος
- ✓ Παπαγεωργίου Γεώργιος και Μάρκος
- ✓ Παπανικολάου Κων/νος και Ελένη Παπανικολάου
- ✓ Τράχου Κυβέλη

2007

- ✓ Ίδρυμα «Αλέξανδρος Ωνάσης»
- ✓ Ίδρυμα Παπαγεωργίου
- ✓ Μουχτάρης Νικόλαος
- ✓ Μπόντας Γεώργιος
- ✓ Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων 2^{ου} και 5^{ου} Νηπιαγωγείου
- ✓ Τράχου Κυβέλη

2008

- ✓ ΑΗΣ Καρδιάς
- ✓ Αιδώλη Ελένη
- ✓ Ζωγράφου Κων/νου οικογένεια
- ✓ Ίδρυμα Παπαγεωργίου
- ✓ Μάλαμας Εμμανουήλ
- ✓ Μαντζιάρη αφοί
- ✓ Μαντζιάρης Βασίλειος
- ✓ Νάκος Ιωάννης
- ✓ Νομαρχία Κοζάνης, Αντινομάρχης Γκερεχτές Λάζαρος
- ✓ Παπαϊωάννου Φίλιππος και Σταυρούλα Παπαϊωάννου
- ✓ Παπανικολάου Κων/νος
- ✓ Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων 1ου Νηπιαγωγείου
- ✓ Σύρη-Σκούνου Αλεξάνδρα
- ✓ Ταχμιντζή Ναούμα
- ✓ Ταχμιντζής Νικόλαος
- ✓ Τράπεζα Κύπρου

2009

- ✓ Ζωγράφου Κων/νου οικογένεια
- ✓ Ίδρυμα Παπαγεωργίου
- ✓ Νομαρχία Κοζάνης, Αντινομάρχης Γκερεχτές Λάζαρος
- ✓ Πάικος Λάζαρος
- ✓ Παπαγεωργίου αδελφοί
- ✓ Παπαϊωάννου Δημήτριος
- ✓ Σκούλιου Γεώργιος, Σκούλιου-Βαμβακά Βασιλική και Σκούλιου-Κριθαριώτη Θεοδώρα
- ✓ Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων 1ου Νηπιαγωγείου

- ✓ Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων 2^{ου} και 5^{ου} Νηπιαγωγείου
- ✓ Τράπεζα Εμπορική

Στη συνέχεια στο βιβλίο **ΕΥΕΡΓΕΤΕΣ ΚΑΙ ΔΩΡΗΤΕΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΣΙΑΤΙΣΤΑΣ** οι νέες καταγραφές θα γίνονται κατά έτος δωρεάς.

Υπεύθυνη για τις νέες καταγραφές θα είναι – όπως πάντα - η κοινότητα των εν ενεργεία εκπαιδευτικών της πόλης μας.

2010

Ύστερα από τα αποτελέσματα νεότερων ερευνών προσθέτουμε στα ονόματα των ευεργετών μέχρι το 1972 το όνομα του Αλεξάνδρου Δούκα Σαχίνη γιατί σύμφωνα με τα χειρόγραφα του Φιλίππου Ζυγούρη: «απέστειλε χρηματικήν αρωγήν στην Αδελφότητα «Προφήτης Ηλίας» για την ανέγερση του Δημοτικού Σχολείου Χώρας Σιατίστης»

- ✓ Ζωγράφου Αικατερίνη
- ✓ Μάλαμας Εμμανουήλ
- ✓ Παπαϊωάννου Γεώργιος
- ✓ Ταχμιντζή Ναούμα

2011